

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
PROKURORIA E PËRGJITHSHME
PROKURORI I PËRGJITHSHËM

Nr. 968 /
prot.
/
2

Tiranë më, 20 07.2020

UDHËZIM I PËRGJITHSHËM

Nr. 11, datë 10.07.2020

**PËR
REKOMANDIMET PRIORITARE TË KËSHILLIT TË MINISTRAVE NË LUFTËN
KUNDËR KRIMINALITETIT PËR VITIN 2020 NË PROKURORITË E
JURIDIKSIONIT TË PËRGJITHSHËM**

Në mbështetje, të neneve 148 dhe 148/b shkronja "b" të Kushtetutës së Republikës së Shqipërisë, neneve 38 pika 2 shkronjat "b" e "f", 42 shkronja "a", "g", "l" 43, 45 pika 1, 46 pikat 1, 3 shkronja "c", 48, 103 e vijues të ligjit nr.97/2016, "Për organizimin dhe funksionimin e prokurorisë në Republikën e Shqipërisë", të nenit 6 pika 32 e ligjit nr.8678, datë 14.5.2001 "Për organizimin dhe funksionimin e Ministrisë së Drejtësisë" i ndryshuar dhe të vendimit të Këshillit të Ministrave nr. 501, datë 24.6.2020 "Për miratimin e rekomandimeve prioritare për Prokurorin e Përgjithshëm, në luftën kundër kriminalitetit, për vitin 2020"¹

U D H Ë Z O J:

**KREU I
DISPOZITA TË PËRGJITHSHME**

Neni 1

Qëllimi

1. Qëllimi i këtij udhëzimi të përgjithshëm është për të unifikuar ndjekjen dhe zbatimin e rekomandimeve prioritare të Këshillit të Ministrave në luftën kundër kriminalitetit² për vitin

¹ Shih, Fletorja Zyrtare, Viti: 2020 – Numri: 121, publikuar me 30 qershor 2020.

² Shih, neni 103 "Marrëdhënet me Këshillin e Ministrave" të ligjit nr.97/2016 "Për organizimin dhe funksionimin e prokurorisë në Republikën e Shqipërisë", i cili në pikën 1 parashikon: "1. Këshilli i Ministrave, jo më vonë se data

2020 (në vijim emërtimi i shkurtuar “rekomandime prioritare”) në kompetencë lëndore të prokurorive me juridiksion të përgjithshëm, pa cënuar pavarësinë e prokurorisë³ si organ që garanton mbarëvajtjen, kontrollin e veprimtarisë së saj dhe respekton pavarësinë e brendshme të prokurorëve për hetimin dhe ndjekjen penale sipas ligjit.

Neni 2

Objekti

1. Objekt i këtij udhëzimi të përgjithshëm janë:

a) Përcaktimi i masave administrative që duhet të merren për realizimin e përparësive që sigurojnë zbatimin e rekomandimeve prioritare në kompetencë të prokurorive me juridiksion të përgjithshëm.

b) Përcaktimi i masave procedurale lidhur me mënyrën e vlerësimit, ndjekjes dhe zbatimit të rekomandimeve prioritare që çojnë në rritjen e eficencës në luftën kundër kriminalitetit për vitin 2020 sipas prioriteteve të rekomanuara dhe kompetencës lëndore në ushtimin e funksioneve nga drejtuesit e prokurorive dhe prokurorët.

c) Përcaktimi i mënyrës dhe formave të komunikimit ndërmjet oficerëve të policisë gjyqësore dhe prokurorëve me drejtuesit e prokurorive sipas niveleve dhe në strukturën përkatëse⁴ në Prokurorinë e Përgjithshme, për monitorimin e zbatimit të rekomandimeve prioritare dhe udhëzimeve të nxjerra në zbatim të tyre.

2. Ky udhëzim i përgjithshëm nuk trajton ndjekjen/zbatimin e masave të rekomandimeve prioritare për të cilat janë miratuar dhe vijon mbikëqyrja e udhëzimeve të përgjithshme specifike, ose së afërmri do të miratohet nxjerrja e tyre.

Neni 3

Përkufizime

Në këtë udhëzim, termat/emërtimet kanë kuptimin, si më poshtë:

1. “Rekomandime për zbatimin e politikës në luftën kundër krimít” janë rekomandime të nxjerra nga autoriteti legjislativ ose ekzekutiv për zbatimin e politikës në luftën kundër krimít si një nga detyrat kryesore të prokurorit publik sipas standardeve evropiane⁵.

³ 31 mars e çdo viti, miraton dhe i përcjell Prokurorit të Përgjithshëm rekomandimet prioritare që duhen ndjekur për vitin në vazhdim në luftën kundër kriminalitetit”

⁴ Neni 148 i Kushtetutës së Republikës së Shqipërisë, i cili në pikën 2 parashikon: “2. Prokuroria është organ i pavarur që garanton mbarëvajtjen, kontrollin e veprimtarive të saj dhe respekton pavarësinë e brendshme të prokurorëve për hetimin dhe ndjekjen penale sipas ligjit”

⁵ Sektori i Monitorimit pranë Drejtorisë së Kordinimit Institucional në Prokurorinë e Përgjithshme.

⁵ Shih, Rekomandimet e Komitetit të Ministrave të Këshillit të Evropës nr.19/2000, datë 6 tetor 2000 “Për rolin e prokurorit publik në sistemin e drejtësisë penale”, tek pjesa “Komentet e Rekomandimeve Individuale” nënpjesa “Funksionet e prokurorit publik, pika 3 parashikon: “Në disa sisteme të drejtësisë penale, prokurorët publikë,

2. "Rekomandime prioritare"⁶ janë rekomandimet prioritare të miratuara nga Këshilli i Ministrave për luftën kundër kriminalitetit që i përcillen Prokurorit të Përgjithshëm nëpërmjet Ministrit të Drejtësisë, mbi kërkesën e të cilit, jo më pak se dy herë në vit, informohet mbi zbatimin e tyre.

KREU II

MASAT ADMINISTRATIVE

Neni 4

Masat administrative në Prokurorinë e Përgjithshme

1. Drejtoria e Koordinimit Institucional në Prokurorinë e Përgjithshme, brenda 15 ditëve nga mbërritja e rekomandimeve prioritare, përgatit planin e veprimit për vlerësimin, ndjekjen dhe sigurimin e zbatimit tyre.

2. Plani i veprimit miratohet nga Prokurori i Përgjithshëm, pas diskutimit dhe tërheqjes së mendimit në mbledhjen e prokurorëve të Prokurorisë së Përgjithshme⁷, plan i cili, bashkë me rekomandimet prioritare, i dërgohet drejtuesve të prokurorive.

Neni 5

Masat administrative në prokuroritë e juridikacionit të përgjithshëm⁸

1. Drejtuesit e prokurorive të juridikacionit të përgjithshëm, brenda 5 ditëve nga mbërritja/regjistrimi i rekomandimeve prioritare, ua shpërndajnë për njohje dhe vlerësim prokurorëve dhe organizojnë mbledhjen e tyre për diskutimin dhe dhënien e mendimit lidhur me masat dhe/ose për mënyrën e zbatimit tyre.

2. Drejtuesit e prokurorive, jo më vonë se 15 ditë nga mbledhja e prokurorëve, bazuar dhe në mendimet e tyre, vlerësojnë nevojat për marrjen e masave administrative dhe në zbatim të kompetencave të parashikuara në ligj⁹ miratojnë një plan veprimi dhe udhëzim të përgjithshëm

gjithashtu: -zbatojnë politikën penale kombëtare ndërsa e adoptojnë atë, aty ku është e përshtatshme, me rrethanat lokale dhe rajonale;"", duke vijuar komenti:

"Zbatimi i politikës kundër krimít siç përcaktohet nga autoriteti legjislativ ose ekzekutiv është një nga detyrat kryesore të prokurorit publik në shumë vende. Përshtatja e politikës kombëtare me realitetet rajonale dhe lokale nuk nënkupton lirinë e prokurorëve publikë për t'u larguar nga prioritetet e përcaktuara në strategjinë qendrore ose për të rrezikuar zbatimin e saj të vazdueshëm. Përkundrazi: përshtatja ndaj kushteve rajonale dhe lokale është një kusht paraprak nëse këto përparësi zbatohen siç duhet".

⁶ Shih, nenin 103 "Marrëdhëniet me Këshillin e Ministrave" të ligjit nr. 97/2016 "Për organizimin dhe funksionimin e prokurorisë në Republikën e Shqipërisë".

⁷ Shih, nenin 54 shkronja "ë" e ligjit nr.97/2016.

⁸ Shih, nenin 2 shkronja "d" e ligjit nr.97/2016;

⁹ Shih, po aty, nenet 42, 45 pika 1, 46 pikat 1, 3 shkronja"c" e vijues të ligjit nr.97/2016;

për të siguruar zbatimin e rekomandimeve prioritare, ku parashikojnë masat e nevojshme në përputhje me specifikat dhe gjendjen e prokurorisë që drejtojnë, përfshi nevojat për buxhet (nëse është i nevojshëm), duke respektuar pavarësinë e institucionit dhe të prokurorëve.

3. Plani i veprimit, përvèç masave konkrete, përmban edhe tregues statistikorë që do të plotësohen për të vlerësuar zbatimin e rekomandimeve prioritare, udhëzimeve të Prokurorit të Përgjithshëm të nxjerrë në vijim të tyre, dhe udhëzimeve të përgjithshme të nxjerrë nga vetë drejtuesi i prokurorisë.

4. Në vijim të rekomandimeve prioritare, drejtuesit e prokurorisë, planin e veprimit për zbatimin e rekomandimeve prioritare ua njoftojnë gjithë prokurorëve dhe Prokurorisë së Përgjithshme, si dhe marrin masa organizative në drejtim të riorganizimit të brendshëm, koordinimit dhe forcimin e kapaciteteve institucionale dhe profesionale, si dhe ndjekin në vazhdimësi ecurinë e zbatimit të tyre.

5. Drejtuesit e prokurorive, informojnë Prokurorinë e Përgjithshme (Sektorin e monitorimit në Drejtorinë e Kordinimit Institucional), në mënyrë periodike çdo tre muaj, dhe sa herë kërkohet¹⁰, për ecurinë e masave administrative e procedurale, përpjekjeve dhe progresin e arritur në zbatimin e secilit prioritet të rekomanduar, të shoqëruara me tregues statistikore të saktë e analistik dhe me shpjegime të qarta mbi angazhimet, arritjet dhe problematikat, dhe si ka ndikuar zbatimi i tyre mbi gjendjen e kriminalitetit në priorititet e rekomanduara.

6. Në raportin vjetor të punës së prokurorisë, drejtuesit e prokurorive, gjithashtu, analizojnë në mënyrë të detajuar zbatimin e rekomandimeve prioritare në prokurorinë që drejtojnë, lidhur me arritjet, problematikat dhe si ka ndikuar zbatimi i tyre mbi gjendjen e kriminalitetit në fushat/drejtimet e rekomanduara.

KREU III

MASAT PROCEDURALE

Neni 6

Masat procedurale të drejtuesit të prokurorisë

1. Drejtuesit e prokurorive, në zbatim të kompetencave të parashikuara në ligj¹¹ vlerësojnë rekomandimet prioritare dhe nevojat për marrjen e masave procedurale në kryerjen e hetimeve dhe ushtrimin e ndjekjes penale në përshtatje me gjendjen e treguesve të kriminalitetit dhe

¹⁰ Shih, nenin 6, paragrafi 32 i Ligjit nr.8678, datë 14.5.2001 “Për organizimin dhe funksionimin e Ministrisë së Drejtësisë” i ndryshuar, që parashikon: "... Ministri i Drejtësisë ndjek në vazhdimësi mënyrën e zbatimit të rekomandimeve të dhëna prej Këshillit të Ministrave. Për këtë qëllim, Ministri i Drejtësisë kërkon jo më pak se dy herë në vit pranë Prokurorit të Përgjithshëm dhe Drejtuesit të Prokurorisë së Posaçme informacion mbi zbatimin e tyre..."

¹¹ Shih, nenet 42, 43, 46 pikat 1, 3 shkronja “c”, 48 e vijues të ligjit nr.97/2016 .

problematikat e evidentuara në rrithin/et gjyqësore¹² që mbulan prokuroria që drejtojnë, si dhe për të lehtësuar¹³ dhe garantuar¹⁴ zbatimin e udhëzimeve të përgjithshme të Prokurorit të Përgjithshëm lidhur me masat procedurale, duke respektuar pavarësinë e institucionit dhe të prokurorëve, marrin masat si më poshtë:

- a) nxjerrin udhëzime të përgjithshme që sigurojnë zbatimin e rekomandimeve prioritare dhe garantojnë e lehtësojnë zbatimin e udhëzimeve të përgjithshme të Prokurorit të Përgjithshëm;
- b) nxjerrin udhëzime jo të detyrueshme për çështje konkete në fazën e hetimeve paraprake për veprat penale sipas kompetencës lëndore dhe në drejtmet prioritare të rekomanduara;
- c) koordinojnë veprimtarinë me prokuroritë e tjera për çështje konkrete që lidhen me fushat/drejtmet prioritare të rekomanduara;
- ç) kërkojnë informacion dhe verifikojnë ecurinë/përfundimin e procedimeve për veprat penale prioritare të rekomanduara, si dhe marrin masa për regjistrimin dhe administrimin e të dhënave të nevojshme lidhur me drejtmet prioritare të rekomanduara.

2. Drejtuesit e prokurorive, gjithashtu, në kuadrin e masave që sigurojnë zbatimin e rekomandimeve prioritare, udhëzohen:

- a) të janë aktiv në verifikimin e ecurisë dhe përfundimit të çështjeve për veprat penale prioritare të rekomanduara, duke monitoruar në veçanti, afatet procedurale, rritjen e efektivitetit dhe plotshmërisë së hetimeve, si dhe respektimin e të drejtave të subjekteve të procedimit penal;
- b) të zhvillojnë mbledhje tematike me prokurorët e sektioneve dhe/ose me prokurorët e caktuar për ndjekjen e çështjeve për veprat penale prioritare të rekomanduara;
- c) të nxjerrin urdhra për policinë gjyqësore që kanë në juridiksion lidhur me ushtrimin e funksioneve në kuadër të luftës kundër veprave penale prioritare të rekomanduara;
- ç) të mbështesin punën e prokurorëve në ushtrimin e funksioneve nëpërmjet menaxhimit të duhur të burimeve njerëzore dhe logistikës në dispozicion, si dhe për krijimin e ambienteve të përshtatshme në prokurori në zbatim të Kodit të Drejtësisë për të mitur për të siguruar aksesin për persona me paaftësi fizike dhe pritjen e publikut, sipas prioriteteve të rekomanduara;
- d) të koordinojnë me eficencë veprimtarinë me prokuroritë e tjera kur kjo kërkohet në drejtmet/fushat ose për veprat penale prioritare të rekomanduara;
- dh) të bashkëpunojnë në mënyrë efektive me institucionet shtetërore dhe ato ligjzbatuese me rol të posaçëm në luftën kundër veprave penale prioritare të rekomanduara, si dhe të organizojnë dhe zhvillojnë analiza të përbashkëta ndërinstitucionale sipas nevojave dhe jo më pak se një analizë çdo gjashtë muaj;

¹² Rrethi gjyqësor në kompetencë tokësore të gjykatës së shkallës së parë e juridiksionit të përgjithshëm pranë të cilës ushtron funksionet prokuroria e rrëthit gjyqësor, dhe rrëthet gjyqësore në kompetencë tokësore të gjykatës së apelit me juridiksion të përgjithshëm pranë të cilës ushtron funksionet prokuroria e apelit.

¹³ Shih, nenin 46 pikat 4 e ligjit nr.97/2016, që parashikon: “4. Drejtuesit e prokurorive mund të nxjerrin udhëzime të përgjithshme për çështje të organizimit dhe funksionimit të prokurorisë që drejtojnë dhe për të lehtësuar zbatimin e udhëzimeve të përgjithshme të Prokurorit të Përgjithshëm...”.

¹⁴ Shih, po aty, nenin 43 shkroneja “dh” e ligjit nr.97/2016, që parashikon: “4. Drejtuesi i prokurorisë ka këto kompetenca në ushtrimin e ndjekjes penale: dh) garanton zbatimin korrekt të udhëzimeve të Prokurorit të Përgjithshëm”.

e) të koordinojnë dhe organizojnë trajnime të përbashkëta me agjencitë e zbatimit të ligjit të përfshira në luftën kundër veprave penale prioritare të rekomanduara si dhe të lehtesojnë pjesëmarrjen e prokurorëve dhe oficerëve të policisë gjyqësore në një ose më shumë trajnime të përbashkëta me agjencitë e tjera të zbatimit të ligjit në fushat e rekomanduara.

Neni 7

Masat procedurale të prokurorit

1. Prokurorët, vlerësojnë në çdo rast rekomandimet prioritare për luftën ndaj kriminalitetit në kompetencë lëndore të tyre dhe udhëzimet e përgjithshme dhe/ose udhëzimet e nxjerra për të garantuar zbatimin e tyre, që çojnë në rritjen e eficencës në luftën kundër kriminalitetit sipas prioriteteve të rekomanduara, dhe duke ruajtur pavarësinë nga çdo ndikim të paligjshëm në vendimarrjen e tyre, marrin masat proceduriale të udhëzuara, si më poshtë:

a) kryejnë hetime të plota e të gjithanshëm për veprat penale prioritare të rekomanduara, sipas kompetencës lëndore, duke kryer hetime proaktive efektive, përdorur metoda speciale të hetimit dhe hetime financiare/pasurore (*ndiq paranë*), si mjete për kërkimin e provave dhe për sekuestrimin/konfiskimin e pasurive/aseteve produkte të veprës penale ose veprimtarisë kriminale;

b) vlerësojnë dhe konsiderojnë ekzistencën e kushteve/kriterieve ligjore për lidhjen e marrëveshjeve të bashkëpunimit në zbatim të nenit 37/a të Kodit të Procedurës Penale, duke synuar vënien përpara përgjegjësisë të çdo bashkëpunëtori në veprimtarinë kriminale, me synim për të parandaluar dhe riparuar dëmet e shkaktuara për veprat penale prioritare të rekomanduara;

c) përdorin bazat e të dhënave të institucioneve ligjzbatusë të tjera ku prokuroria ka akses për rritjen e eficencës së hetimit;

c) kryejnë analiza të përbashkëta me oficerët e policisë gjyqësore të seksioneve dhe të shërbimeve poliore në strukturat hetimore përkatëse ose të agjensive ligjzbatusë, për përmirësimin e ecurisë së hetimeve për veprat penale prioritare të rekomanduara;

d) tregojnë kujdes të shtuar në ruajtjen e sekretit të hetimit dhe ndalimin e publikimit të akteve, duke konsideruar veçanërisht mundësinë e përfshirjes së punonjësve shtetërorë si bashkëpunëtorëve të "jashtëm ose brendshëm" në luftën kundër krimeve të rënda prioritare të rekomanduara;

dh) respektojnë dhe sigurojnë zbatimin e udhëzimeve të përgjithshme të Prokurorit të Përgjithshëm në fuqi, përfshirë dhe udhëzimi i përgjithshëm nr.5/2018 "Për garantimin e asistencës ndaj viktimate dhe dëshmitarëve të veprave penale" sipas fushave/drejtimeve prioritare të rekomanduara;

e) sigurojnë zbatimin efektiv të të drejtave proceduriale, si të pandehurve, personave nën hetuarve apo të dyshuarve, ashtu dhe të viktimate, për veprat penale prioritare të rekomanduara;

c) ndjekin një politikë penale të kujdeshshme, duke analizuar, vlerësuar dhe arsyetur në aktet/kërkesat/konkluzionet procedurale, si rrëthanat e faktit të bazuara në prova, ashtu dhe kushtet/kriteret ligjore për mënyrën e caktimit të llojit dhe masës së dënimit për veprat penale

prioritare të rekomanduara, me synim rritjen e efektivitetit në luftën kundër kimeve prioritare të rekomanduara, ashtu dhe për parandalimin e posaçëm dhe të përgjithshëm të veprave penale, veçanërisht ato të keqtrajtimit të të miturit; dhunës në familje dhe kimeve seksuale;

ç) synojnë rritjen e aftësive profesionale të tyre nëpërmjet pjesëmarrjes në trajnime dhe në tryeza diskutimesh me fokus në fushat prioritare të rekomanduara.

KREU IV

PËRGJEGJËSIA DISIPLINORE, ZBATIMI, HYRJA NË FUQI DHE PUBLIKIMI

Neni 8

Shkeljet dhe përgjegjësia disciplinore

Shkelja e dispozitave ligjore referuese në këtë udhëzim të përgjithshëm dhe/ose mosbatimi i detyrimeve të përcaktuara në këtë udhëzim, kur nuk përbëjnë vepër penale, përbëjnë shkelje disciplinore sipas ligjit¹⁵ dhe shkak për të kërkuar fillimin e inspektimit dhe/ose hetimit disciplinorë ndaj prokurorit dhe/ose drejtuesit të prokurorisë përkatëse me juridiksim të përgjithshëm.

Neni 9

Zbatimi dhe mbikëqyrja

1. Ky udhëzim i përgjithshëm është i detyrueshëm për zbatim nga prokurorët, drejtuesit e prokurorive dhe oficerët e policisë gjyqësore në strukturat hetimore të shërbimeve dhe të seksioneve në prokuroritë e juridiksim të përgjithshëm¹⁶.

2. Me mbikëqyrjen e zbatimin e këtij udhëzimi ngarkohen drejtuesit e prokurorive¹⁷ dhe drejtuesi i Seksionit të Monitorimit pranë Drejtorisë së Kodinimit Institucional në Prokurorinë e Përgjithshme, të cilët për ecurinë e zbatimit të këtij udhëzimi dhe rekomandimeve prioritare informojnë periodikisht Prokurorin e Përgjithshëm.

3. Drejtuesit e prokurorive mund të nxjerrin udhëzime të përgjithshme për lehtësimin e zbatimit të këtij udhëzimi të përgjithshëm¹⁸.

Neni 10

Hyrja në fuqi dhe publikimi

¹⁵ Shih, nenin 101 pika 1 shkronja "a", "b" dhe nenin 102 pika 1 shkronjat "ç", "d", "dh", "ë", "g" "j", "l" "ll", "nj" dhe pika 2 shkronjat "a", "b", "c", "ç", "d" "dh" e vijues të ligjit nr.96/2016 i ndryshuar me ligjin nr. 48/2019.

¹⁶ Shih nenin 46 pika 1 dhe nenin 103 të ligjit nr.97/2016

¹⁷ Shih po aty nenin 43 shkronja "dh".

¹⁸ Shih po aty nenet 46 pika 4.

Ky udhëzim i përgjithshëm hyn në fuqi menjëherë dhe publikohet në faqen e internetit të Prokurorisë së Përgjithshme.

PROKUROR I PËRGJITHSHËM

